

Pensjonistforbundet

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, Dep.
0030 Oslo

Deres ref.: 14/31 KTA HJS Vår ref.: /AH

Oslo, 30.04.2014

Høring – Forslag til endringer i forskrift 2011–12-16-1349 om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester

Pensjonistforbundet viser til departementets høringsbrev av 17.02.14

Pensjonistforbundets uttalelse er på vegne av Pensjonistforbundet og SAKO–organisasjonene (Postens Pensjonistforbund, Fagforbundet, Telepensjonistenes Landsforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Statens Vegvesens Pensjonistforbund og LO-Stats pensjonistutvalg).

I forbindelse med høring vedr. Statsbudsjettet i helse- og omsorgskomiteen kap. 761 Omsorgstjenester 12.11.13 ble denne saken tatt opp.

Rett til enerom på sykehjem

Pensjonistforbundet vil rette en anmodning til Helse- og omsorgsdepartementet om å få gjennomført enerom til alle eldre som ønsker det på sykehjem. Vi er ikke tilfreds med at 3 % av de som bor på sykehjem må dele rom mot sin vilje. Her er det store forskjeller mellom de ulike kommunene. Sykehjem er først og fremst et hjem for syke mennesker og det er uverdigg at eldre som endelig får plass på sykehjem skal måtte dele rom eller bad med fremmede. Å dele rom på sykehjem, kan forringe livskvaliteten betydelig for den det gjelder.

Handlingsplan for eldreomsorgen hadde som mål å få full eneromsdekning i handlingsplanperioden. Dette ble ikke innfridd. Verdighetsgarantien som trådte i kraft 1. januar 2001 la vekt på; å tilby eldre som bor på helseinstitusjon enerom. Ikke innfridd. Forskriften gir en beskrivelse av eldreomsorgens verdigrunnlag, samtidig som den angir tiltak det skal legges til rette for i tjenestetilbudet, slik som for eksempel tilbud om enerom og riktig og forsvarlig boform. Vi mener at kommunene må få klare instruksjoner om å innfri dette målet. Det antydes at ca. 2.000 i dag (3 %) personer som må dele rom på sykehjem. I tillegg er det bare 77,5 % andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/ wc. Det vil si et stort antall personer i sykehjem må dele bad/wc med andre.

Det har vært en begrenset etablering av nye sykehjemsplasser i perioden 2012 – 2015. Departementet har gitt kommunesektoren større bidrag gjennom ulike

tilskuddsordninger for å bygge flere sykehjem og omsorgsboliger med heldøgns helse- og omsorgstjenester. Dessverre har ikke denne satsingen vært tilstrekkelig. For å få full eneromsdekning for de som trenger det, må kapasiteten på antall sykehjemsplasser økes enda mer.

Vi tror ikke at forslaget til forskriftsendring vil bidra til ytterligere økt kapasitet på sykehjemsplasser, snarere tvert imot. Denne endringen vil kunne legitimere at flere kommuner vil anse dette forslaget som et «plaster på såret» til beboere som har fått dobbeltrom på sykehjem mot sin vilje.

Helse- og omsorgsdepartementet har regnet ut at om denne gruppen ville fått redusert egenandel ved opphold på dobbeltrom mot sin vilje, ville dette tilsvare et samlet tap av inntekter på mellom 30 og 60 millioner kroner for kommunene. Samtidig opplyses det i høringsbrevet at regjeringen delvis kompenserer kommunenes reduserte inntekter ved å øke kommunerammen med 15 millioner kroner for andre halvår i 2014.

Slik Pensjonistforbundet forstår dette, betyr det at det økonomiske incentivet som er tenkt vil ligge i denne omleggingen, viskes ut. Dette bekrefter at dette tiltaket ikke vil gi flere sykehjemsplasser i kommunene, men en mulighet til å putte folk inn på samme rom. Hvis tanken bak forslaget er at det skal komme de eldre til gode, må de tenke seg litt grundigere om. Det er verdighet vi ønsker seg når vi er mest hjelpeløse, ikke noen ekstra kroner.

Konklusjon

Regjeringen har i sin politiske plattform mål om å redusere egenfinansieringen for personer som på langtidsopphold blir lagt på dobbeltrom mot sin vilje.

Pensjonistforbundet sier **Nei til rabatt på dobbeltrom** med begrunnelse at en innføring av rabatt er en aksept for dobbeltrom.

Vi ønsker verdighet i eldreomsorgen framfor økonomisk kompensasjon.

Med vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Harald Olimb Norman
Generalsekretær

Anne Hanshus
Rådgiver helse